

УДК 528.94

Онищенко М. Г.

ДНВП «Картографія»

ТУРИСТСЬКЕ КАРТОГРАФУВАННЯ: ВДАЛИЙ ДОСВІД, УСПІШНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

В статті ставиться задача розглянути один з напрямів туристського картографування на прикладі створення карт туристичних маршрутів. Представлено особливості туристичних маршрутів Карпат як об'єктів картографування, зазначено основні види туризму в регіоні. Підкреслено особливу роль знакування туристичних маршрутів. Вказано джерела картографування. Відмічено важливість якісного дизайну для карт такого виду. В результаті виконаного аналізу автор вперше виділив основні напрямки розширення загальногеографічного й тематичного змісту карт туристичних маршрутів. Сформульовано основні положення створення серії туристських карт. Поставлено основні завдання вдосконалення змістовного навантаження карт: 1) подальший збір, аналіз і систематизація туристичної інформації для забезпечення постійної актуалізації банків картографічних даних туристичних об'єктів; 2) вдосконалення методики процесу укладання карт; 3) розширення екологічного й природного змісту карт; 4) вдосконалення способів картографічного зображення.

Проведені дослідження дозволяють зробити висновок, що міжнародний успіх серії карт туристичних маршрутів Карпат як цілісної системи просторової, наочної, взаємодоповнюючої та порівняльної інформації про розміщення, стан, особливості природних, історико-культурних і соціально-економічних туристичних ресурсів є закономірним і очікуваним.

Ключові слова: регіональне туристське картографування, серія карт, туристичні маршрути, Карпати, дизайн.

Вступ. Туризм як частка економічної та культурної складової є надзвичайно важливим і актуальним для України. Активний розвиток туристичних ресурсів країни потребує якісного та сучасного інформаційно-картографічного забезпечення. В статті ми торкнемося основних принципів і положень, які забезпечують отримання успішного результату в царині туристського картографування.

Постановка проблеми. Існування традиційних і виникнення нових видів туризму сприяє появі найрізноманітніших картографічних творів туристської тематики. Велика кількість напрямків туристичної індустрії, значний обсяг інформації, необхідної для відображення, викликають певні складності під час укладання туристської карти. Створити ж бездоганну або хоча б вдалу туристську карту без кропіткої системної професійної роботи неможливо. Найкращий результат може бути досягнутий саме за рахунок наукового підходу до картографічного твору туристської тематики як до просторової, образно-знакової моделі туристично-рекреаційних ресурсів певної території. *Метою статті* є на прикладі туристського картографування в Державному науково-виробничому підприємстві «Картографія» (а саме карт туристичних маршрутів Карпат) дослідити та проаналізувати, яким чином чітке професійне слідування законам і науковим положенням картографії закономірно призводить до успішного результату – отримання високоякісного картографічного твору туристської тематики, який визнано найкращим на міжнародному рівні.

Огляд літератури. Тема туристського картографування актуальна, перспективна, цікава широкому загалу та затребувана в суспільстві. Ґрунтовною розробкою наукових основ системного картографування для потреб туризму займаються в Харківському

національному університеті імені В.Н.Каразіна, приділяючи увагу питанням комплексного та регіонального туристського картографування, інформаційно-картографічного забезпечення туризму [4]. Наукові дослідження з картографування історико-культурної спадщини України проводять вчені Інституту географії НАНУ [3] та Київського національного університету імені Тараса Шевченка [2]. Цікавими є дослідження з представлення туристичної інформації на картах у Веб-просторі, використання певних комп'ютерних програм, відбору інформації та створення умовних знаків [6]. Перспективними є також роботи за темою картографічного забезпечення туристів в національних парках, зокрема в гірських районах [5,7].

Викладення результатів дослідження. *Туристська картографія* займається укладанням туристських атласів і карт, розробляє методикау їхнього використання, розкриває специфіку туристських картографічних творів як особливих географічних карт. Сучасні туристські карти вирізняються точною географічною основою, детальним тематичним змістом, сучасним дизайном та якістю поліграфії.

Результати дослідження автора в царині туристської картографії, а саме проведення аналізу міжнародного визнання карт туристичних маршрутів Карпат було опубліковано в матеріалах IV Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 180-річчю кафедри геодезії та картографії, що проходила в Києві 27–28 вересня 2018 р. [1].

Державне науково-виробниче підприємство «Картографія» має великий досвід в туристському картографуванні: за кілька десятків років тут було розроблено й підготовлено до друку численні оглядові туристські твори, путівники, туристські атласи й карти України та її регіонів. Так, тільки за період з 2000-го року по теперішній час вийшло друком понад 100 найменувань продукції туристської тематики. Серію великомасштабних карт Карпат масштабу 1:50 000 для аматорського туризму з метою надання інформації про сучасний стан місцевості та комплекс туристичних ресурсів з відображенням природних, біокультурних, історико-культурних і соціально-економічних об'єктів регіону започатковано на підприємстві 2015 р.

Першим об'єктом картографування став **Закарпатський** туристичний маршрут, концепцію якого було розроблено

на початку 2000 р. Маршрут – рамкова програма розвитку свідомого туризму із збереженням природних, ландшафтних, історико-культурних особливостей регіону. Це мережа пішохідних маршрутів, головні з яких пролягають територією Закарпаття через основні хребти Українських Карпат: Бескиди, Свидовецький хребет, Чорногори, Мармароський масив та Боржавські полонини. Загальна протяжність маршруту – майже 400 км. У майбутньому, після схвалення Європейською туристичною асоціацією, Закарпатський туристичний маршрут стане частиною транс'європейської туристичної магістралі. Інший – **Східнокарпатський** – проходить територією Івано-Франківщини, яка має надзвичайну популярність серед туристів завдяки багатству природи, численним пам'яткам історії та культури краю, рекреаційно-туристичним ресурсам. Загальна протяжність маршруту – 315 км. Цей туристичний маршрут бере початок на Вишківському (Торунському) перевалі та завершується в буковинському селі Шепіт.

В результаті роботи фахівців підприємства було створено 11 карт, які охоплюють частину **Закарпатського** [райони 1) Великий Березний / г. Явірник – г. Красія; 2) Ужок / г. Кременець – пер. Ужоцький; 3) Ясіня / г. Близниця – г. Говерла; 4) Жденієво / г. Полонина Руна – г. Пікуй; 5) Міжгір'я / г. Гимба – г. Кук; 6) Воловець / г. Стій – г. Великий Верх; 7) Колочава / г. Негровець – г. Тяпеш; 8) Усть-Чорна / г. Темпа – г. Гершаска] та **Східнокарпатського** туристичних маршрутів [райони 1) Яремче / г. Синяк – г. Хом'як; 2) Бистриця / г. Тавпиш – г. Іропа; 3) Верховина / пер. Ріжі – г. Кострича]. Означена серія карт «Карпати. Туристичні маршрути» не залишилась непоміченою серед професіоналів: 2017 р. серія здобула перше місце на Міжнародному конкурсі «Найкращі видання про гори», який проводив Центральний осередок гірського туризму Польського туристично-краєзнавчого товариства та видавництво «Карпати» у Кракові. Карти серії визнано кращими в категорії Карти серед номінацій від 39 європейських видавництв [1].

Створення серії туристських карт – одне з видів регіонального системного картографування для потреб туризму, що є актуальним перспективним практичним напрямом сучасного географічного картографування. Регіональне системне туристське картографування включає в себе відображення туристичного

потенціалу та об'єкт – суб'єктних взаємозв'язків, які виникають в процесі туристично-рекреаційної діяльності в межах певних територіальних одиниць [4]. Основна мета регіонального туристського картографування – забезпечити всіх учасників туристичної діяльності (туристів, краєзнавців, профільні організації, приватних підприємців) максимально повною практично спрямованою інформацією про певну територію: її географію, історію, природу, культуру, населення, об'єкти туризму та туристичну інфраструктуру. Особливості туризму та ресурсів його розвитку зумовили такі характерні риси туристського картографування, як міждисциплінарний підхід до картографування, визначення основних напрямків туристського картографування видами й формами регіонального туризму, відповідність тематичної інформації точності, адресності, сучасності, повноті, цінності, системній пов'язаності елементів, унікальності, виразності, застосування картографічного методу як основного [4].

Туристичний потенціал Карпатської лісогірської системи значний і різноманітний. У цьому регіоні розвиваються різні за критеріями види туризму. Виділимо три головних:

1) за типом туристичної діяльності – турпохід, екскурсії, туристично-краєзнавча експедиція, навчально-тренувальні збори, спортивне орієнтування, мисливство, рибальство, збір ягід і грибів тощо;

2) за метою подорожі – курортно-лікувальний, рекреаційно-оздоровчий, фестивальний, професійний, релігійний, пізнавальний (екскурсійний), екологічний, спортивний, екстремальний тощо;

3) за способом переміщення – пішохідний, лижний, гірськолижний, кінний, судноплавний, велосипедний, мотоциклетний, автомобільний, автобусний, залізничний, авіаційний, комбінований та ін.

Важливе значення має знакування туристичних маршрутів, яке об'єднало усі позитивні напрацювання знакувальних систем різних країн Європи. В Україні з метою підвищення безпеки та інформованості туристичні знаки поділено на групи: окреслення перебігу маршруту, інформування та попередження. Вони вказують туристам напрямок руху за маршрутом, повідомляють відстань до найближчого населеного пункту, кемпінгу, питної води тощо. Знаки встановлено як на спеціальних інформаційних щитках

і стовпчиках, так і на природних об'єктах – деревах і камінні. Дякуючи роботі громадських об'єднань, вітчизняних і зарубіжних організацій, волонтерів з України, Чехії та Польщі, гірських пошуково-рятувальних загонів, Міністерства закордонних справ Чеської Республіки на сьогодні Закарпатський і Східнокарпатський туристичні маршрути втілено у життя. Карти серії дають можливість обрати оптимальний варіант маршруту, здійснити загальне орієнтування на місцевості тощо.

Карти туристичних маршрутів Карпат в повному обсязі відображають туристичні ресурси означених вище окремих районів регіону. Створення такої серії – вдала відповідь сьогоденному запиту на туристські карти, що відрізняються від звичних значним розширенням змісту. Під час укладання було використано велику кількість основних і додаткових матеріалів, а саме: 1) існуючі картографічні твори, 2) топографічні карти та плани; 3) космо- й аерофотознімки; 4) офіційні сучасні довідкові матеріали (довідники, словники, інструкції тощо); 5) чергові матеріали картографічно-довідкового бюро підприємства, відомча документація; 6) некомерційні безкоштовні веб-картографічні проекти; 7) мережа Інтернет. Оновлення карт проводилося за даними дистанційного зондування. Додатково для розробки тематичного змісту залучалися статистичні матеріали управлінь державних адміністрацій, спеціальних установ, які ведуть туристично-екскурсійну роботу, довідників і путівників.

Серію розроблено за єдиною методикою з використанням системного підходу до всіх елементів карт. Єдність забезпечують картографічна проекція; масштаб; базова точна й докладна географічна основа; уніфіковані структура та зміст: однаковий рівень генералізації та докладність відбору явищ і об'єктів, які зображено на картах; загальна система умовних позначень, формат, дизайн обкладинки, лиця й звороту карт.

До загальногеографічного змісту карт серії включено: державні кордони, межі області та районів; населені пункти з поділом за адміністративним значенням, типом поселення, кількістю жителів; шляхи сполучення з поділом на залізниці та автомагістралі, автошляхи з удосконаленим покриттям, з покриттям, без покриття, лісові та польові дороги; гідрографічну мережу (постійні річки шириною 20 м, більше або менше, канали, ставки, озера, джерела); рослинний та ґрунтовий покрив, відображено

листяні, хвойні, мішані ліси, лісосмуги, прохідні та непрохідні болота, піски, рельєф. Загальногеографічний зміст відтворено традиційними способами картографування.

Укладання карт на детальній топографічній основі та різноманітне тематичне навантаження туристичного змісту значно збагатило їхню інформативність. Виділимо основні напрямки розширення змісту карт серії.

1. Насичення загальногеографічного змісту додатковою інформацією:

- проведення географічної сітки через 1 мінуту; підпис градусної сітки не тільки на рамці, а й на самій карті по діагоналі для зручності користування під час маршруту;

- детальне відображення а) кордонів і меж (позначення прикордонної смуги та прикордонних стовпчиків з номерами, застав прикордонної служби, додатково – прикордонних стовпчиків колишнього польсько-чехословацького кордону з номерами);

б) гідрографії (подано в максимальному обсязі річки, водоспади й пороги, джерела; більшість річок підписано, позначено характеристики річкової системи);

в) населених пунктів і шляхів сполучення (показано залізниці й залізничні станції; не тільки удосконалені шосе, шосе, автошляхи без покриття, ґрунтові, лісові й польові дороги, а й просіки, стежки, місця заборони в'їзду, автомобільні пункти пропуску, трубопроводи; лінії електропередачі);

г) рельєфу (горизонталі проведено через 20 м, подано густу сітку відміток висот над рівнем моря, максимальну кількість орографічних і ландшафтних назв, показано перевали, скелі, печери) та рослинного покриву (лісів, садів).

2. Збагачення тематичного змісту шляхом включення до легенди нових елементів та розширення існуючих, наприклад,

1) показано різні види туристських маршрутів: марковані й немарковані пішохідні, водні, велосипедні; екологічні та просвітницькі стежки з назвами та номерами; крісельні й бугельні гірськолижні витяги; лижні трампліни; відмічено різні види гірськолижних трас (легкі, середні або складні);

2) широко представлено об'єкти обслуговування туристів: туристично-інформаційні центри, аварійно-рятувальні служби, туристичні бази, пансіонати, готелі, мотелі, кемпінги, садиби, котеджі, місця для ночівлі, для ночівлі в наметі, колиби (стаї,

хатки, хижі), навіси, медичні заклади, ресторани й кафе, відділення зв'язку, автозаправні станції, автостоянки; виділено місця активного туризму (кінний туризм, автомотокрос, байк-парк, парашутизм, повітряплавання, веслування на каное, яхт-центр, віндсерфінг, дайвінг, скелелазіння, гольф-центр, рафтинг);

3) подано великий обсяг історико-культурних екскурсійних об'єктів: а) архітектура і фортифікація (культурні об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, церкви (окремо виділено дерев'яні церкви як особливість місцевої архітектури), костели, монастирі, цивільна та інженерна архітектура), б) визначні місця та пам'ятники; в) заклади культури та дозвілля (музеї, народні промисли, місця проведення фольклорно-мистецького фестивалю);

4) позначено об'єкти природи: природні об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, національні природні парки та їхні офіси; заповідники; ботанічні, геологічні, гідрологічні, ландшафтні, лісові, загальнозоологічні, орнітологічні, іхтіологічні заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища, цікаві об'єкти природи, пам'ятки садово-паркового мистецтва, дендрологічні парки;

5) додатково показано метеостанції, вежі-передавачі, стадіони;

6) для відображення текстового змісту на карті та в легенді використано, крім державної, англійську мову.

3. Доповнення картографічного зображення на звороті карти довідковою інформацією. В 5 розділах розміщено цікаві тексти про історію та сьогодення території, що картографується, природу, туристичний потенціал, культурні особливості регіону; схеми гірськолижних курортів; таблиці з актуальною інформацією про відпочинок, туристичні маршрути та об'єкти обслуговування; ілюстрації, фотографії краєвидів і пам'яток архітектури; геральдичні знаки, емблеми та логотипи; вдало підібрані текстові описи визначних пам'яток і цікавих місць, об'єктів природно-заповідного фонду та соціально-культурних об'єктів із зазначенням реквізитів і географічних координат районних і селищних рад, заповідників і національних парків, місць проживання, підрозділів державної спеціалізованої аварійно-рятувальної служби пошуку та рятування туристів МНС, які обслуговують територію в межах карт.

4. Підвищення якості оформлення та поліграфічного видання: для серії розроблено стильні наочні художні асоціативні натуралістичні та символічні картографічні значки (рис. 1),

підібраний вдалий шрифт (Officina SANS) для підписів культурних і природних об'єктів. Сучасний нестандартний і оригінальний дизайн обкладинки відображає привабливість та особливості території: на приємному зеленому кольорі фону чіткі жовті літери назви карти та білі – маршрутів і масштабу; фотографія з маршруту, смуга значків-іконок відповідно до інформації, що є на картах; на звороті – карта областей з маршрутом і позначенням території, що картографується.

Мета дизайну туристських карт як особливого виду картографічних творів, де проявляється нестандартність композицій, яка пов'язана з ландшафтним різноманіттям, історичною та культурною значимістю території картографування – відобразити в загальній композиції специфічність території, використовуючи різноманітні засоби. Дизайн означеної серії складається як з оформлення картографічного твору в цілому, так і з проектування умовних позначень. Логічно побудовані легенди карт враховують психофізіологічні можливості сприйняття інформації, умови та характер роботи з картою. Використані загальноприйняті та створені нові тематичні способи картографічного зображення відповідають принципам виразності, читаності, наочності, художності, асоціативності. Рациональне використання вказаних картосеміотичних аспектів і глибоке вивчення сутності явищ, розуміння специфічних рис об'єктів картографування полегшило пошук шляхів до збагачення інформаційних властивостей картографічних знаків, їхнього змістовного навантаження, забезпечило логічність передачі інформації, графічну чіткість та наочність картографічних знаків [1].

Висновки. Серія карт туристичних маршрутів Карпат є цілісною системою просторової, наочної, взаємодоповнюючої та порівняльної інформації про розміщення, стан, особливості природних, історико-культурних і соціально-економічних туристичних ресурсів. Виходячи з принципів цілеспрямованості, цілісності, вибіркової, декомпозиції системи, структурності й ієрархічності, визначимо основні положення створення означеної серії:

- науково-методичне забезпечення картографічних робіт;
- системність концепції, охоплення тем, характеристик, показників картографування;

ЕКСКУРСІЙНІ ОБ'ЄКТИ · EXCURSION OBJECTS

Архітектура · Architecture

- Культурні об'єкти
Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО
Cultural site of World Heritage
UNESCO
- Дерев'яні церкви
Wooden church
- Собори та церкви
Orthodox cathedral and church
- Костели
Catholic church
- Синагоги
Synagogue
- Мечеті
Mosque
- Монастирі
Monastery
- Замки, фортеці
Castle, fortress
- Руїни фортець
Ruins of the fortress
- Цивільна й інженерна архітектура
Civil and engineering architecture
- Палаці, палацові комплекси
Palace, palace complex

Визначні місця, пам'ятники Famous places of interest, monument

- Пам'ятники та пам'ятні місця,
пов'язані з історичними подіями
Monument and site of historical event
- Пам'ятники видатним людям
Monument to famous people
- Місця, пов'язані з видатними
людьми
Memorial place of outstanding
people
- Пам'ятки археології
Archeological site

Заклади культури та дозвілля Institutions of culture and leisure

- Музеї
Museum
- Театри
Theatre
- Фольклорно-мистецькі фестивалі
Folk-art festival
- Дегустаційні зали, винні підвали
Tasting room, wine cellar
- Народні промисли
Seat of folk craft

ПРИРОДА · NATURE

- Природні об'єкти
Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО
Natural site of World Heritage UNESCO
- Офіси заповідників і національних
природних парків
Office of reserve and national park

Заказники · Wildlife sanctuary

- ботанічні
Botanical
- геологічні
Geological
- гідрологічні
Hydrological
- загальнозоологічні
Zoological
- іхтіологічні
Ichthyological
- ландшафтні
Landscape
- лісові
Forest
- орнітологічні
Ornithological

- Пам'ятки природи, заповідні
урочища
Natural monument, reserve
tract

- Цікаві об'єкти природи
Interesting natural object

- Парки, дендропарки, пам'ятки
садово-паркового мистецтва
Park, dendrological park, monument
of garden art

- Мінеральні джерела
Mineral spring

Рис. 1. Фрагмент тематичної легенди

- використання й систематизація під час укладання найбільш сучасної, детальної та повної інформації різного типу та з різних джерел;

- внутрішня єдність серії, розробка й використання уніфікованої системи умовних позначень;

- забезпечення високої якості видання: розробка цікавого сучасного дизайну, що відповідає тематиці й призначенню карт; сучасна поліграфія;

Зазначені принципи й положення можуть бути використані під час планування, створення та укладання будь-якого туристського твору.

Перспективи дослідження. Враховуючи отриманий досвід створення карт туристичних маршрутів, окреслимо основні завдання вдосконалення їхнього змістовного навантаження: 1) подальший збір, аналіз і систематизація туристичної інформації для забезпечення постійної актуалізації банків картографічних даних туристичних об'єктів; 2) вдосконалення методики процесу укладання карт; 3) розширення екологічного й природного змісту карт; 4) вдосконалення способів картографічного зображення. Окремою цікавою перспективною темою можуть бути дослідження різних аспектів подання туристських карт в Інтернет-мережах.

Рецензент – доктор географічних наук, професор Л. М. Даценко

Література:

1. Онищенко М. Г. Міжнародне визнання карт туристичних маршрутів Карпат [Текст] // Картографія та вища школа: сучасний стан і стратегія розвитку: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 180-річчю кафедри геодезії та картографії, Київ, 27–28 вересня 2018 р. Київ, 2018. С. 18–20.

2. Підлісецька І. О., Дмитрук О. М. Картографічне дослідження історико-культурної спадщини Хмельницької області [Текст] // Часопис картографії. 2013. Вип. 6. С. 43 – 51.

3. Поливач К. А. Картографування історико-культурної спадщини в Україні [Текст] // Український географічний журнал. 2005. № 3. С. 60 – 66.

4. Прасул, Ю. І. Наукові основи системного картографування регіонів України для потреб туризму (на прикладі Харківської області) [Текст]: автореф. дис. ... канд. геогр. наук: 11.00.12. Харків, 2004. 20 с.

5. Kałamucki K., Czerny A. Role of Cartographic Products in the Promotion of Tourism Based on the Example of Roztocze [Text] //

Barometr Regionalnyi. 2015. V. 13, № 1. P. 145 – 151.

6. Karanikolas N., Sarafidis D. Tourist Cartography on the Internet, a Proposal for the City of Thessaloniki. [Electronic resource]. Available at: <https://www.academia.edu>.

7. Nelson C. O. Topographic and Tourist Cartography of National Parks and Reserves. [Electronic resource]. Available at: <https://www.mountaintopography.org>.

М. Г. Онищенко

ТУРИСТСКОЕ КАРТОГРАФИРОВАНИЕ: УДАЧНЫЙ ОПЫТ, УСПЕШНЫЙ РЕЗУЛЬТАТ

В статье поставлена задача рассмотреть один из видов туристского картографирования на примере создания карт туристических маршрутов. Представлены особенности туристических маршрутов Карпат как объектов картографирования, определены основные виды туризма в регионе. Подчеркнута особая роль обозначения туристических маршрутов. Указаны источники картографирования. Отмечена важность качественного дизайна для карт данного вида. В результате проведенного анализа автор впервые выделил основные направления расширения общегеографического и тематического содержания карт туристических маршрутов. Сформулированы основные положения создания серии туристских карт. Поставлены основные задачи усовершенствования тематической нагрузки карт.

Проведенные исследования позволяют сделать вывод о том, что международный успех серии карт туристических маршрутов Карпат как целостной системы пространственной, наглядной, взаимодополняющей и сравнительной информации о размещении, состоянии, особенностях природных, историко-культурных и социально-экономических туристических ресурсов закономерен и ожидаем.

Ключевые слова: региональное туристское картографирование, серия карт, туристические маршруты, Карпаты, дизайн.

M. Onyshchenko

TOURIST MAPPING: GOOD EXPERIENCE, SUCCESSFUL RESULT

The task of looking at one of the tourist mapping for example of creature of maps of tourist routes is considered in the article. The

features of tourist routes of the Carpathians are presented as mapping objects, the main types of tourism in the region are defined. The special role of designation of tourist routes is emphasized. The mapping sources are indicated. The importance of the quality design for maps of this type is noted. As a result of the analysis the author for the first time identified main directions of the expansion of general geographical and thematic content of the maps of tourist routes. The basic provisions of the creature of the series of tourist maps are formed. The main tasks of improvement of thematic map load are assigned: 1) further collection, analysis and systematization of tourist information for the purpose of constant update of map databanks of tourist objectes; 2) perfection of the technique of the process of map creation; 3) expansion of ecological and natural content of maps; 4) improvement of techniques of cartographic image.

The conducted studies allow us to conclude that international success of the maps of tourist routes of the Carpathians as a complete system of spatial, visual, complementary and comparative information about the location, condition, features of natural, historical, cultural and socio-economic tourism resources is appropriate and expected.

Key words: regional tourist mapping, row of maps, tourist routes, Carpathians, design.

Надійшла до редакції 9 квітня 2019 р.